Insolventnost/stečaj

Švedska

UVOD

Na Švedskem so v uredbi o insolventnosti (*insolvensförordning*) določeni stečaj, reorganizacija podjetja in prestrukturiranje dolga. V nadaljevanju so na kratko pojasnjeni nekateri vidiki švedskih pravil, s katerimi se urejajo ti postopki na podlagi člena 86(1) revidirane uredbe o insolventnosti. Opis ni izčrpen.

STEČAJ

Splošno

Stečaj (*konkurs*) je oblika splošnega izvrševanja terjatev, pri čemer vsi dolžnikovi upniki skupaj prisilno odvzamejo celotno dolžnikovo premoženje za poplačilo svojih terjatev. Med stečajnim postopkom je premoženje vključeno v stečajno maso (*konkursbo*), ki se upravlja v korist upnikov. Upravlja jo en ali več stečajnih upraviteljev (*konkursförvaltare*), za katere je upravljanje stečajne mase edina naloga. Predlog za začetek stečajnega postopka obravnava okrožno sodišče (*tingsrätt*), ki tudi sprejme sklep o začetku stečajnega postopka in v stečajnem postopku obravnava zadeve v zvezi s stečajem. Sodišče med stečajnim postopkom odloča o številnih vprašanjih, na primer o razdelitvi stečajne mase ali tem, ali je treba dolgove dokazati. Na sodišču se izvajajo tudi druga procesna dejanja, kot je zaprisega dolžnika glede popisa premoženja. Stečajni upravitelj deluje pod nadzorom organa za izvršbe (*Kronofogdemyndigheten*).

REORGANIZACIJA PODJETJA

Splošno

Podjetniku, ki ima plačilne težave, se lahko s sklepom sodišča dovoli, da izvede poseben postopek za reorganizacijo svojega podjetja (*företagsrekonstruktion*). Sodišče imenuje upravitelja reorganizacije podjetja (*rekonstruktör*), ki razišče, ali se lahko nekatere ali vse dolžnikove dejavnosti nadaljujejo, in če se lahko, ali so izpolnjeni pogoji, da lahko dolžnik doseže finančni dogovor (*uppgörelse*) ali poravnavo (*ackord*) z upniki. Upravitelj reorganizacije podjetja mora pri opravljanju svojih dolžnosti ravnati tako, da interesi upnikov niso ogroženi. Sklep o reorganizaciji podjetja ne vključuje formalne omejitve dolžnikovega nadzora nad svojim premoženjem.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA

Splošno

Prestrukturiranje dolga (*skuldsanering*) pomeni, da je dolžnik v celoti ali delno oproščen obveznosti plačila dolgov, ki spadajo v okvir postopka prestrukturiranja. Od novembra 2016 na Švedskem obstajata dve vrsti prestrukturiranja dolga: prestrukturiranje dolga (*skuldsanering*) na podlagi zakona o prestrukturiranju dolga (*skuldsaneringslagen*) in prestrukturiranje dolga podjetij (*Fskuldsanering*) na podlagi zakona o prestrukturiranju dolga podjetij (*skuldsaneringslagen för företagare*). Pojasnjeni sta v nadaljevanju.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA PODJETIJ NA PODLAGI ZAKONA O PRESTRUKTURIRANJU DOLGA PODJETIJ

1 Zoper koga je mogoče uvesti postopek v primeru insolventnosti?

STEČAJ

Stečajni postopek se lahko uvede v zvezi s pravnimi in fizičnimi osebami (vključno s fizičnimi osebami, ki ne opravljajo poslovne dejavnosti).

REORGANIZACIJA PODJETJA

Postopek za reorganizacijo podjetja se lahko uvede v zvezi s pravnimi in fizičnimi osebami, če je zadevna oseba podjetnik. Nekatere pravne osebe, kot so banke, kreditne institucije, zavarovalnice in družbe za trgovanje z vrednostnimi papirji, so izključene iz zakona.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA

Prestrukturiranje dolga se lahko odobri fizičnim osebam (vključno s fizičnimi osebami, ki se ukvarjajo s samostojno poslovno dejavnostjo (*enskild näringsverksamhet*)).

Predloge za prestrukturiranje dolga na prvi stopnji obravnava organ za izvršbe.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA PODJETIJ NA PODLAGI ZAKONA O PRESTRUKTURIRANJU DOLGA PODJETIJ

Prestrukturiranje dolga podjetja se lahko odobri fizični osebi, ki je:

1. podjetnik, ki se je ukvarjal s poslovno dejavnostjo, če njegov dolg večinoma izhaja iz navedene dejavnosti;
2. podjetnik, ki se ukvarja s poslovno dejavnostjo, če je mogoče dolgove, ki izhajajo iz navedene dejavnosti, ustrezno poplačati ali če je nezmožnost poplačila navedenih dolgov samo začasna, ali
3. član družine podjetnika, če dolg tega družinskega člana večinoma izhaja iz podjetnikove poslovne dejavnosti.

„Član družine“ (*närstående*) pomeni zakonca, zunajzakonskega partnerja, starša, brata ali sestro, otroka ali otroke zakonca ali zunajzakonskega partnerja.

Predloge za prestrukturiranje dolga podjetij na prvi stopnji obravnava organ za izvršbe.

2 Kateri so pogoji za uvedbo postopka v primeru insolventnosti?

STEČAJ

Pogoj za začetek stečajnega postopka je, da je dolžnik insolventen. „Insolventnost“ (*obestånd, insolvens*) pomeni, da dolžnik ne more ustrezno plačati dolgov in da ta plačilna nesposobnost ni le začasna. Izjava dolžnika, da je insolventen, se sprejme, če ni posebnega razloga, ki bi temu nasprotoval. Obstajajo tudi nekatere domneve glede dokazov o insolventnosti. Na primer, dolžnika je treba šteti za insolventnega, razen če ni dokazano nasprotno, če je bil na podlagi poglavja 4 zakonika o izvršbi (*utsökningsbalken*) uveden izvršilni postopek, ki je v šestih mesecih pred vložitvijo predloga za začetek stečajnega postopka privedel do ugotovitve, da dolžnik ni imel zadostnih sredstev za celotno poplačilo terjatve, ki se je uveljavljala. Enako velja, če je dolžnik izjavil, da je ustavil plačila.

Predlog za začetek stečajnega postopka lahko vloži dolžnik ali upnik.

Če obstajajo verjetni razlogi za odobritev predloga za začetek stečajnega postopka in razlog za domnevo, da bi lahko dolžnik odtujil določeno premoženje, lahko sodišče do odločitve o predlogu odredi sekvestracijo (*kvarstad*) dolžnikovega premoženja. Sodišče lahko tudi naloži prepoved potovanja.

Okrožno sodišče mora nemudoma objaviti sklep o razglasitvi stečaja. Sklep začne učinkovati takoj, tako da dolžnik ob razglasitvi sklepa izgubi nadzor nad svojim premoženjem, legitimna pričakovanja tretjih oseb pa so deloma zavarovana. Glej tudi informacije pod naslovom „Kakšna pooblastila imata dolžnik in stečajni upravitelj?“.

Zoper sklep okrožnega sodišča o razglasitvi stečaja ali zavrnitvi predloga za začetek stečajnega postopka se lahko vloži pritožba pri višjem sodišču.
REORGANIZACIJA PODJETJA
Predlog za reorganizacijo podjetja lahko vloži dolžnik ali upnik. Sklep, s katerim se dovoli reorganizacija podjetja, se lahko izda samo, če je mogoče priznati, da dolžnik ne more plačati zapadlih dolgov ali jih kmalu ne bo mogel plačati. Sklep, s katerim se dovoli reorganizacija podjetja, se ne sme izdati, če ni utemeljenih razlogov za domnevo, da je cilj reorganizacije podjetja mogoče doseči. Predlog, ki ga je vložil upnik, se lahko odobri samo s soglasjem dolžnika. Če se predlog dolžnika šteje za dopusten, ga mora sodišče takoj preučiti, razen če je bil predlog dolžnika vložen po predlogu upnika in je sodišče odločilo, da je za njegovo preučitev potrebna obravnava. Če se predlog upnika šteje za dopusten, mora sodišče določiti datum obravnave za njegovo preučitev. Obravnava mora biti izvedena v dveh tednih od vložitve predloga pri sodišču. Če obstajajo posebni razlogi za to, se lahko izvede pozneje, vendar najpozneje v šestih tednih.
Če je predlog odobren, mora sodišče sočasno imenovati upravitelja reorganizacije podjetja. Če obstajajo posebni razlogi za to, jih lahko imenuje tudi več. Upravitelj reorganizacije podjetja mora v enem tednu od sklepa o odobritvi reorganizacije o njem obvestiti vse znane upnike. Sklep o reorganizaciji podjetja se začne uporabljati takoj, razen če sodišče ne določi drugače.
PRESTRUKTURIRANJE DOLGA
Predlog za prestrukturiranje dolga lahko vloži dolžnik. Če predlog ni zavrnjen kot nedopusten ali neutemeljen, je treba čim prej izdati sklep o začetku postopka prestrukturiranja dolga. Predlog se lahko zavrne kot neutemeljen, če na primer iz njega ali drugega razpoložljivega poročila izhaja, da pogoji za prestrukturiranje dolga niso izpolnjeni.
Prestrukturiranje dolga se lahko odobri, če:
1. je dolžnik fizična oseba, katere glavni interesi so na Švedskem;
2. dolžnik ne more ustrezno plačati svojih dolgov in je glede na vse okoliščine zadeve mogoče priznati, da se bo ta nezmožnost plačevanja v bližnji prihodnosti nadaljevala (dolžnik mora biti opredeljen kot insolventen), in
3. je to razumno glede na dolžnikov osebni in finančni položaj.
Uporabljajo se naslednje omejitve:
1. prestrukturiranje dolga se ne sme odobriti, če za dolžnika velja prepoved opravljanja dejavnosti (*näringsförbud*);
2. če je dolžnik podjetnik, se lahko prestrukturiranje dolga odobri le, če je mogoče finančne okoliščine dejavnosti zlahka preiskati, in
3. če je dolžniku že bilo odobreno prestrukturiranje dolga, se lahko novo prestrukturiranje dolga odobri le, če za to obstajajo posebni razlogi.
Če se izda sklep o začetku postopka prestrukturiranja dolga, se v uradnem listu *Post och Inrikes Tidningar* nemudoma objavi obvestilo v zvezi s tem. Obvestilo se v enem tednu od objave pošlje tudi znanim upnikom. Upniki morajo biti v teh obvestilih med drugim pozvani, naj prijavijo svoje terjatve do dolžnika, kar morajo običajno pisno storiti v enem mesecu od objave, ter navedejo podrobnosti o svojih terjatvah in vse druge informacije, ki so pomembne za obravnavo zadeve, ter podatke o računu, na katerega je treba nakazati morebitna plačila med postopkom prestrukturiranja dolga.
Pritožba zoper sklep o začetku postopka prestrukturiranja dolga se lahko vloži v treh tednih od datuma sklepa.
Po sklepu o začetku postopka ni mogoč rubež premoženja (*utmätning*) za izvršbo terjatev, ki so nastale pred navedenim sklepom, dokler o vprašanju prestrukturiranja dolga ni odločeno s pravnomočnim sklepom. To pa ne velja za terjatve, ki niso zajete s prestrukturiranjem. Prav tako to ne velja, če sodišče v pritožbenem postopku na zahtevo upnika odloči, da se rubež dovoli.
PRESTRUKTURIRANJE DOLGA PODJETIJ NA PODLAGI ZAKONA O PRESTRUKTURIRANJU DOLGA PODJETIJ
Predlog za prestrukturiranje dolga podjetja lahko vloži dolžnik. Če predlog ni zavrnjen kot nedopusten ali neutemeljen, je treba čim prej izdati sklep o začetku postopka prestrukturiranja dolga podjetja. Predlog se lahko zavrne kot neutemeljen, če na primer iz njega ali drugega razpoložljivega poročila izhaja, da pogoji za prestrukturiranje dolga podjetja niso izpolnjeni.
Prestrukturiranje dolga podjetja se lahko odobri, če:
1. so dolžnikovi glavni interesi na Švedskem;
2. dolžnik ne more ustrezno plačati svojih dolgov in je glede na vse okoliščine zadeve mogoče priznati, da se bo ta nezmožnost plačevanja v bližnji prihodnosti nadaljevala (dolžnik mora biti opredeljen kot insolventen), in
3. je to razumno glede na dolžnikov osebni in finančni položaj.
Uporabljajo se naslednje omejitve:
1. prestrukturiranje dolga podjetja se ne sme odobriti, če za dolžnika velja prepoved opravljanja dejavnosti;
2. prestrukturiranje dolga podjetja se ne sme odobriti, če je dolžnik podjetnik, ki svoje dejavnosti opravlja ali jih je opravljal neodgovorno;
3. prestrukturiranje dolga podjetja se ne sme odobriti, če je dolžnikova četrtletna stopnja plačila nižja od ene sedmine osnovnega zneska, vezanega na cene (*prisbasbeloppet*), določenega v členih 6 in 7 poglavja 2 zakonika o socialnem zavarovanju (*socialförsäkringsbalken*) (približno 6 300 SEK leta 2016), ter
4. če je dolžniku že bilo odobreno prestrukturiranje dolga, se lahko novo prestrukturiranje dolga odobri le, če za to obstajajo posebni razlogi.
Če se izda sklep o začetku postopka prestrukturiranja dolga podjetja, se v uradnem listu *Post och Inrikes Tidningar* nemudoma objavi obvestilo v zvezi s tem. Obvestilo se v enem tednu od objave tudi pošlje znanim upnikom. Upniki morajo biti v teh obvestilih med drugim pozvani, naj prijavijo svoje terjatve do dolžnika, kar morajo običajno pisno storiti v enem mesecu od objave, ter navedejo podrobnosti o svojih terjatvah in vse druge informacije, ki so pomembne za obravnavo zadeve, ter podatke o računu, na katerega je treba nakazati morebitna plačila med postopkom prestrukturiranja dolga podjetja.
Pritožba zoper sklep o začetku postopka prestrukturiranja dolga podjetja se lahko vloži v treh tednih od datuma sklepa.
Po sklepu o začetku postopka ni mogoč rubež premoženja za izvršbo terjatev, ki so nastale pred navedenim sklepom, dokler o vprašanju prestrukturiranja dolga podjetja ni odločeno s pravnomočnim sklepom. To pa ne velja za terjatve, ki niso zajete s prestrukturiranjem. Prav tako to ne velja, če sodišče v pritožbenem postopku na zahtevo upnika odloči, da se rubež dovoli.

3 Katero premoženje je sestavni del stečajne mase? Kako se obravnava premoženje, ki ga je dolžnik pridobil ali ki je bilo nanj preneseno po uvedbi postopka v primeru insolventnosti?

STEČAJ
Razen če ni drugače določeno s posebnimi pravili o odstopanju za pravna dejanja, ki jih opravi dolžnik ali katera koli druga stranka takoj po sklepu o začetku stečajnega postopka, stečajna masa vključuje vse premoženje, ki je dolžniku pripadalo ob objavi sklepa o začetku stečajnega postopka ali ki ga dolžnik pridobi med stečajnim postopkom ter se lahko uporabi za poplačilo terjatev. Vključeno je tudi vse premoženje, ki se lahko doda v stečajno maso z izterjavo terjatev. Za fizične osebe obstajajo posebna pravila, ki se uporabljajo za plače in drugo premoženje, ki ga dolžnik potrebuje za svoje preživetje. Dolžnik lahko ohrani del tega premoženja.
REORGANIZACIJA PODJETJA
Upravitelj reorganizacije podjetja mora v enem tednu od sklepa o reorganizaciji podjetja o njem obvestiti vse znane upnike. Med drugim mora biti obvestilu priložen predhodni popis dolžnikovih sredstev in obveznosti. Iz tega sledi, da so s postopkom zajeta vsa sredstva. Poudariti je treba, da se reorganizacija podjetja lahko konča s sodno poravnavo z upniki, vendar to ni obvezno.

Za vse terjatve na podlagi sporazuma, ki ga je dolžnik sklenil med postopkom reorganizacije podjetja s soglasjem upravitelja reorganizacije podjetja, velja splošna prednostna pravica (*allmän förmånsrätt*). Primer takega sporazuma je lahko sporazum o financiranju poslovanja, ki je med postopkom reorganizacije sklenjen s soglasjem upravitelja reorganizacije podjetja.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA

V sklepu o odobritvi prestrukturiranja dolga mora biti določen načrt poplačila. Načrt poplačila se izvaja pet let, razen če obstajajo utemeljeni razlogi za določitev krajšega roka. Izvajati se začne na datum izdaje sklepa o odobritvi prestrukturiranja. Vendar začne dolžnik plačila izvajati od datuma izdaje sklepa o začetku postopka, zato je treba obdobje, za katero se je uporabljal sklep o začetku postopka, običajno odšteti od trajanja načrta poplačila.

Znesek, ki ga mora plačati dolžnik, se določi tako, da se za prestrukturiranje dolga uporabijo vse dolžnikovo premoženje in dohodki po odštetju tega, kar je treba ohraniti za preživljanje dolžnika in njegove družine. Ohranitev premoženja se lahko določi tudi za plačilo terjatve, ki ni zajeta s prestrukturiranjem dolga.

Če se dolžnikov finančni položaj po izdaji sklepa o prestrukturiranju dolga bistveno izboljša zaradi okoliščin, ki jih ni bilo mogoče predvideti, lahko upniki in dolžnik zaprosijo za ponovno presojo sklepa.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA PODJETIJ NA PODLAGI ZAKONA O PRESTRUKTURIRANJU DOLGA PODJETIJ

V primeru prestrukturiranja dolga podjetja mora biti določen načrt poplačila. Načrt poplačila se izvaja tri leta. Izvajati se začne na datum izdaje sklepa o odobritvi prestrukturiranja. Vendar začne dolžnik plačila izvajati od datuma izdaje sklepa o začetku postopka, zato je treba obdobje, za katero se je uporabljal sklep o začetku postopka, običajno odšteti od trajanja načrta poplačila.

Znesek, ki ga mora plačati dolžnik, se določi tako, da se za prestrukturiranje dolga podjetja uporabijo vse dolžnikovo premoženje in dohodki po odštetju tega, kar je treba ohraniti za preživljanje dolžnika in njegove družine. Ohranitev premoženja se lahko določi tudi za plačilo terjatve, ki ni zajeta s prestrukturiranjem dolga podjetja.

Če se dolžnikov finančni položaj po izdaji sklepa o prestrukturiranju dolga podjetja bistveno izboljša, lahko upniki in dolžnik zaprosijo za ponovno presojo sklepa.

4 Kakšna pooblastila imata dolžnik in stečajni upravitelj?

STEČAJ

Dolžnik ob razglasitvi sklepa o začetku stečajnega postopka izgubi nadzor nad vsem premoženjem, ki spada v stečajno maso. Dolžnik ne sme prevzeti nikakršnih obveznosti, ki bi se lahko uveljavljale med stečajnim postopkom. Obstajajo nekatere izjeme. Stečajno maso med stečajnim postopkom zastopa stečajni upravitelj. Imenuje ga okrožno sodišče, imeti pa mora posebno znanje in izkušnje, potrebne za to nalogo, ter biti tudi sicer primeren za takšno nalogo. Oseba, zaposlena na sodišču, ne more biti imenovana za stečajnega upravitelja. Prav tako ne more biti na ta položaj imenovana oseba z navzkrižjem interesov.

REORGANIZACIJA PODJETJA

Upravitelj reorganizacije podjetja mora imeti posebno znanje in izkušnje, potrebne za to nalogo, imeti mora zaupanje upnikov ter biti tudi sicer primeren za takšno nalogo.

Upravitelj reorganizacije podjetja preuči dolžnikov finančni položaj in v posvetovanju z dolžnikom pripravi načrt, kako doseči cilje reorganizacije. Načrt je treba predložiti sodišču in upnikom. Upravitelj reorganizacije podjetja si lahko pomaga s strokovnjakom.

Dolžnik mora upravitelju reorganizacije podjetja zagotoviti vse informacije o svojem finančnem položaju, ki so pomembne za prestrukturiranje podjetja. V zvezi z vodenjem poslovanja mora upoštevati navodila upravitelja reorganizacije podjetja, brez soglasja katerega ne sme izvesti nekaterih pravnih dejanj, kot so plačilo dolgov, ki so nastali pred izdajo sklepa, prevzem novih obveznosti in prenos ali zastava premoženja, ki je bistvenega pomena za dolžnikovo poslovanje. Tudi če dolžnik ne izpolnjuje teh obveznosti, zadevno pravno dejanje ostane veljavno.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA

Upravitelj ni imenovan. Dolžnik med postopkom prestrukturiranja dolga ohrani nadzor nad svojim premoženjem.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA PODJETIJ NA PODLAGI ZAKONA O PRESTRUKTURIRANJU DOLGA PODJETIJ

Upravitelj ni imenovan. Dolžnik med postopkom prestrukturiranja dolga ohrani nadzor nad svojim premoženjem.

5 Pod katerimi pogoji je mogoče uveljavljati pobote?

STEČAJ

Upnik, ki ima terjatev do dolžnika, ki se lahko uveljavlja med stečajnim postopkom, jo lahko pobota s terjatvijo, ki jo je imel dolžnik do njega ob razglasitvi sklepa o začetku stečajnega postopka. To ne velja, če je bil pobot izključen iz stečajnega postopka zaradi narave zadevnih terjatev. Za pogojne terjatve veljajo posebna pravila. Izjeme se med drugim uporabljajo tudi za nedavno pridobljene terjatve (ki se večinoma ujemajo z določbami o vračanju premoženja v stečajno maso).

V zvezi s finančnimi trgi obstajajo posebne določbe, da se v zvezi s stečajno maso in upniki uporabljajo sporazumi o neto poravnavi in podobni dogovori, ki se med drugim nanašajo na finančne instrumente.

REORGANIZACIJA PODJETJA

Vsakdo, ki je imel terjatev do dolžnika, ko je bil vložen predlog za reorganizacijo podjetja, jo lahko pobota s terjatvijo, ki jo je dolžnik takrat imel do upnika, tudi če še ni zapadla v plačilo. To ne velja, če je pobot izključen zaradi narave zadevnih terjatev ali drugače izključen z določbami zakona o reorganizaciji podjetij. Izjeme se med drugim uporabljajo tudi za nedavno pridobljene terjatve (ki se večinoma ujemajo z določbami o vračanju premoženja v stečajno maso).

V zvezi s finančnimi trgi obstajajo posebne določbe, da se v zvezi s stečajno maso in tistimi upniki, katerih terjatve so vključene v sodno poravnavo z upniki, uporabljajo sporazumi o neto poravnavi in podobni dogovori, ki se med drugim nanašajo na finančne instrumente.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA

Posebnih pravil v zvezi s pobotom ni.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA PODJETIJ NA PODLAGI ZAKONA O PRESTRUKTURIRANJU DOLGA PODJETIJ

Posebnih pravil v zvezi s pobotom ni.

6 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na trenutne pogodbe, katerih stranka je dolžnik?

STEČAJ

Zakon o stečaju ne vsebuje splošnih pravil glede tega, ali je stečajna masa vezana s pogodbami, ki jih je sklenil dolžnik. Načeloma je stečajna masa samostojna pravna oseba in ni odgovorna za morebitne obveznosti, ki bi lahko izhajale iz take pogodbe. Stečajna masa se lahko odloči za izpolnitev pogodb, ki jih je sklenil dolžnik, če je to koristno za unovčenje stečajne mase. Običajno je za to potrebno soglasje druge pogodbene stranke.

Posebne določbe so v drugih zakonih, kot sta zakon o prodaji (*köplagen*) in zakon o trgovanju s finančnimi instrumenti (*lagen om handel med finansiella instrument*). V skladu z zakonom o prodaji se lahko stečajna masa odloči za izpolnitev pogodbe, če je bil zoper eno od pogodbenic uveden stečajni postopek. Druga pogodbena stranka lahko stečajno maso zaprosi, naj jo pravočasno obvesti, če želi izpolniti pogodbo.

REORGANIZACIJA PODJETJA

Če je imela dolžnikova nasprotna pogodbena stranka pred izdajo sklepa o reorganizaciji podjetja pravico odpovedati pogodbo zaradi nastanka spora ali možnosti nastanka spora v zvezi s plačili ali drugačno izpolnitvijo pogodbe, po izdaji sklepa ne more odpovedati pogodbe iz razloga navedenega spora, če dolžnik pravočasno in s soglasjem upravitelja reorganizacije podjetja zaprosi, naj se zadevna pogodba izpolni. Dolžnik mora na zahtevo nasprotne pogodbene stranke to pravočasno obvestiti, ali bo pogodba izpolnjena. Če bo, so za njeno izpolnitev določena posebna pravila. Posebne določbe vsebuje tudi zakon o prodaji, posebna pravila pa so določena tudi za zadeve, kot so pogodbe o zaposlitvi in finančni instrumenti.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA

Posebnih pravil v zvezi z učinkom prestrukturiranja dolga na veljavno pogodbo ni.

Glej tudi „Kateri so pogoji in učinki končanja postopka v primeru insolventnosti?“.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA PODJETIJ NA PODLAGI ZAKONA O PRESTRUKTURIRANJU DOLGA PODJETIJ

Posebnih pravil v zvezi z učinkom prestrukturiranja dolga podjetja na veljavno pogodbo ni.

Glej tudi „Kateri so pogoji in učinki končanja postopka v primeru insolventnosti?“.

7 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na postopke, ki so jih sprožili posamezni upniki (razen za pravde v teku)?

STEČAJ

Po razglasitvi sklepa o začetku stečajnega postopka se premoženje, ki spada v stečajno maso, na splošno ne sme zarubiti (*utmäta*), da bi se poplačale morebitne terjatve zoper dolžnika. To samodejno velja od začetka stečajnega postopka. Obstajajo nekatere izjeme, ki se uporabljajo za terjatve z določeno prednostjo. Vsak rubež (*utmätning*), opravljen v nasprotju s to prepovedjo, je ničen. Premoženje se lahko zarubi ne glede na stečajni postopek, če je na zadevnem premoženju ustanovljena zastavna pravica (*panträtt*) za poplačilo terjatve.

Če je bil rubež opravljen pred razglasitvijo sklepa o začetku stečajnega postopka, se lahko izvršba praviloma nadaljuje ne glede na stečajni postopek. Obstajajo nekatere izjeme.

REORGANIZACIJA PODJETJA

Medtem ko poteka reorganizacija podjetja, rubež ali druga oblika izvršbe zoper dolžnika na podlagi zakonika o izvršbi ni mogoča. Izjeme obstajajo, na primer, kadar ima upnik zastavno pravico ali pridržno pravico (*retentionsrätt*) za poplačilo terjatve. Zagotoviti ni mogoče nikakršne pomoči na podlagi zakona o pogodbah o najemnem nakupu med podjetniki (*lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl.*). Med postopkom reorganizacije podjetja ni mogoče izdati sklepov o sekvestraciji (*kvarstad*) ali pravici do zasega (*betalningsäkring*).

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA

Po izdaji sklepa o začetku postopka ni mogoč rubež premoženja za izvršbo terjatev, ki so nastale pred navedenim sklepom, dokler o vprašanju prestrukturiranja dolga ni odločeno s pravnomočnim sklepom. To pa ne velja za terjatve, ki niso zajete s prestrukturiranjem. Prav tako to ne velja, če sodišče v pritožbenem postopku na zahtevo upnika odloči, da se rubež dovoli.

Če je razglašen stečaj dolžnika, predlog za prestrukturiranje dolga preneha veljati.

Če je predlog za pogajanja o sodni poravnavi z upniki sprejet v preučitev po tem, ko je dolžnik vložil predlog za prestrukturiranje dolga, je treba postopek za prestrukturiranje dolga začasno ustaviti. Če je poravnava potrjena, predlog za prestrukturiranje dolga preneha veljati.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA PODJETIJ NA PODLAGI ZAKONA O PRESTRUKTURIRANJU DOLGA PODJETIJ

Po izdaji sklepa o začetku postopka ni mogoč rubež premoženja za izvršbo terjatev, ki so nastale pred navedenim sklepom, dokler o vprašanju prestrukturiranja dolga podjetja ni odločeno s pravnomočnim sklepom. To pa ne velja za terjatve, ki niso zajete s prestrukturiranjem. Prav tako to ne velja, če sodišče v pritožbenem postopku na zahtevo upnika odloči, da se rubež dovoli.

Če je razglašen stečaj dolžnika, predlog za prestrukturiranje dolga podjetja preneha veljati.

Če je predlog za pogajanja o sodni poravnavi z upniki sprejet v preučitev po tem, ko je dolžnik vložil predlog za prestrukturiranje dolga podjetja, je treba postopek za prestrukturiranje dolga začasno ustaviti. Če je poravnava potrjena, predlog za prestrukturiranje dolga podjetja preneha veljati.

8 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na nadaljevanje pravd, ki tečejo v trenutku uvedbe postopka v primeru insolventnosti?

STEČAJ

Če poteka pravdni postopek med dolžnikom in drugo stranko v zvezi s premoženjem, ki spada v stečajno maso, lahko postopek namesto dolžnika nadaljuje stečajna masa. Če stečajna masa ne nadomesti dolžnika, se za premoženje šteje, da ne spada v stečajno maso. Če je bil zoper dolžnika uveden postopek za poplačilo terjatve, ki jo je mogoče uveljavljati v stečajnem postopku, se lahko stečajna masa vključi v pravdni postopek na strani dolžnika. V zvezi s tem postopkom obstajajo dodatne določbe.

REORGANIZACIJA PODJETJA

Izvrševanje terjatev je med postopkom reorganizacije podjetja načeloma prepovedano, vendar pa to ne preprečuje, da bi se pravdni postopek, ki poteka med dolžnikom in drugo stranko, nadaljeval in tudi končal.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA

Glej „Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na postopke, ki so jih sprožili posamezni upniki?“.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA PODJETIJ NA PODLAGI ZAKONA O PRESTRUKTURIRANJU DOLGA PODJETIJ

Glej „Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na postopke, ki so jih sprožili posamezni upniki?“.

9 Katere so glavne značilnosti udeležbe upnikov v postopku v primeru insolventnosti?

STEČAJ

Upniki nimajo formalne vloge v stečajnem postopku. Stečajni upravitelj se mora posvetovati s še posebno prizadetimi upniki, če ni ovir za to. Upnik ima tudi pravico, da ga stečajni upravitelj obvešča in da se na primer udeleži zaprisege. Upnik lahko zahteva imenovanje nadzornika (*granskningsman*), ki nadzoruje upravljanje stečajne mase v upnikovem imenu.

REORGANIZACIJA PODJETJA

Ko sodišče odobri reorganizacijo podjetja, mora določiti datum za sestanek upnikov, ki poteka na sodišču. Sestanek mora potekati v treh tednih od datuma izdaje sklepa o reorganizaciji podjetja, lahko pa pozneje, če je to neizogibno.

Upniki imajo na sestanku upnikov priložnost izraziti mnenja o tem, ali bi se morala reorganizacija podjetja nadaljevati. Sodišče na zahtevo upnikov izmed upnikov imenuje upniški odbor. Sestavljajo ga največ trije člani. V nekaterih primerih imajo tudi zaposleni pravico, da imenujejo predstavnika, ki je dodatni član odbora. Sodišče lahko imenuje dodatne člane, če za to obstajajo posebni razlogi. Upravitelj reorganizacije podjetja se mora o pomembnih zadevah posvetovati z upniškim odborom, če ni ovir za to.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA

Glej „Katera so pravila o prijavi, preverjanju in priznanju terjatev?“.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA PODJETIJ NA PODLAGI ZAKONA O PRESTRUKTURIRANJU DOLGA PODJETIJ

10 Na kakšen način lahko stečajni upravitelj uporablja premoženje iz stečajne mase oziroma razpolaga z njim?

STEČAJ

Med stečajnim postopkom je premoženje vključeno v stečajno maso, ki se upravlja v korist upnikov (glej zgoraj). Stečajno maso upravlja en ali več stečajnih upraviteljev. Na splošno je treba premoženje iz stečajne mase prodati tako hitro, kot je to razumno mogoče. Če je dolžnik upravljal podjetje, lahko stečajni upravitelj pod nekaterimi pogoji ohrani poslovanje podjetja za račun stečajne mase.

REORGANIZACIJA PODJETJA

Dolžnik med reorganizacijo podjetja ne izgubi nadzora nad svojim premoženjem.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA

Upravitelj ni imenovan.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA PODJETIJ NA PODLAGI ZAKONA O PRESTRUKTURIRANJU DOLGA PODJETIJ

Upravitelj ni imenovan.

11 Katere terjatve je treba prijaviti zoper dolžnikovo stečajno maso in kako se obravnavajo terjatve, nastale po uvedbi postopka v primeru insolventnosti?

STEČAJ

Švedske stečaje je mogoče razdeliti v dve skupini, in sicer na stečaje brez dokazovanja dolgov (*bevakning*) in stečaje z dokazovanjem dolgov. Dolgovi se ne dokazujejo, razen če ni določeno drugače, ker upniki brez prednostne terjatve v primeru stečaja običajno ne dobijo ničesar. Okrožno sodišče lahko na zahtevo stečajnega upravitelja odloči, da je treba dolgove dokazati. To se stori, če je mogoče domnevati, da bodo ob razdelitvi med stečajnim postopkom na voljo določena sredstva za poplačilo neprednostnih terjatev. Kadar je odločeno, da je treba izvesti postopek za dokaz dolgov, je treba na splošno dokazati terjatve, ki se lahko uveljavljajo med stečajnim postopkom, da lahko upnik prejme poplačilo iz razdelitvene mase. Dokazati je treba tudi morebitno pravico do prednosti. Če pa ima upnik zastavno ali pridržno pravico na premoženju, mu ni treba dokazati dolga, da bi bil upravičen do poplačila iz zadevnega premoženja.

Dejstvo, da dolžnik izgubi nadzor nad svojim premoženjem, pomeni, da ne more prevzeti obveznosti, ki bi se lahko uveljavljale med stečajnim postopkom. Če dolžnik po začetku stečajnega postopka prevzame kakršne koli obveznosti ali mu te nastanejo, jih med stečajnim postopkom običajno ni mogoče dokazati. Ustaljena sodna praksa je, da lahko dolžnik v nekaterih primerih znova prevzame nadzor nad določenim premoženjem, če se stečajni upravitelj izrecno odpove njegovemu uveljavljanju.

Stečajna masa, ki jo zastopa stečajni upravitelj, lahko prevzame pravice in obveznosti, na primer s sklenitvijo pogodbe. S tem nastanejo terjatve zoper samo stečajno maso (*massafordringar*). Načeloma imajo terjatve zoper samo stečajno maso prednost pred navadnimi terjatvami v stečajnem postopku (*konkursfordringar*). Preden pa se plačajo kateri koli drugi dolgovi, ki so nastali zoper stečajno maso, je treba iz stečajne mase plačati nagrade za stečajnega upravitelja in druge podobne dolgove (tako imenovane stroške stečajnega postopka, *konkurskostnader*). Če stroškov stečajnega postopka ni mogoče plačati iz stečajne mase, jih mora praviloma plačati država. Načeloma se terjatve v stečajnem postopku poplačajo šele, ko so plačani stroški stečajnega postopka in terjatve zoper samo stečajno maso.

REORGANIZACIJA PODJETJA

Splošnih pravil za prijavo terjatev v primeru reorganizacije podjetja ni. Vendar lahko sodišče v primeru reorganizacije podjetja na zahtevo dolžnika odloči, da se dovolijo pogajanja za sodno poravnavo z upniki (*offentligt ackord*). Upnik bo morda moral prijaviti svoje terjatve v okviru pogajanj o poravnavi (glej spodaj). V pogajanjih o poravnavi sodelujejo samo tisti upniki, katerih terjatve so nastale pred vložitvijo predloga za reorganizacijo podjetja. Vendar pa v teh pogajanjih ne sodelujejo vsi upniki, na primer upniki, katerih terjatve se lahko pobotajo ali ki imajo prednostne terjatve. Upravitelj reorganizacije podjetja pripravi popis sredstev in obveznosti v premoženju. Če ima oseba terjatev, ki ni bila vključena v popis ali ki postane znana medtem, in želi sodelovati v pogajanjih o poravnavi, mora terjatev pisno prijaviti pri upravitelju reorganizacije podjetja najpozneje en teden pred sestankom upnikov.

Za terjatve na podlagi sporazumov, ki jih je dolžnik s soglasjem upravitelja reorganizacije podjetja sklenil med postopkom reorganizacije podjetja, velja splošna prednostna pravica.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA

Prestrukturiranje dolga v bistvu zajema vse denarne terjatve zoper dolžnika, ki so nastale pred datumom razglasitve sklepa o začetku postopka. Upniki morajo torej prijaviti vse terjatve, ki so nastale pred sklepom o začetku postopka in so zajete s prestrukturiranjem dolga, sicer obstaja tveganje, da bo dolžnik oproščen obveznosti plačila zadevnih dolgov (glej „Kateri so pogoji in učinki končanja postopka v primeru insolventnosti?“).

Vendar pa prestrukturiranje dolga ne zajema naslednjega:

1. terjatve za preživljanje družine, če agencija za socialno zavarovanje (Försäkringskassan) ali tuj javni organ ni prevzel pravice upravičene osebe do prejemanja preživnine;

2. terjatve, v zvezi s katero ima upnik zastavno ali drugo prednostno pravico v skladu s členom 6 ali 7 zakona o prednostni pravici (förmånsrattslagen (1970: 979)) ali pridržno pravico, kolikor zavarovanje zadostuje za poplačilo terjatve;

3. terjatve, v zvezi s katero je upnik pridobil prednostno pravico v skladu s členom 8 zakona o prednostni pravici, preden je bil v zvezi s premoženjem, v zvezi s katerim bi se uveljavljala terjatev, razglašen sklep o začetku postopka;

4. terjatve, ki ni zapadla v plačilo in ki je odvisna od tega, ali upnik zagotovi nadomestilo, ali

5. sporne terjatve.

Če je terjatev pogojna, njen znesek ni opredeljen ali ni zapadla v plačilo, se lahko odloči, da ne spada v prestrukturiranje dolga. Če je terjatev verjetno neutemeljena, je treba odločiti, da ni zajeta s prestrukturiranjem dolga.

Terjatve, ki so nastale po sklepu o začetku postopka, niso zajete s prestrukturiranjem dolga.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA PODJETIJ NA PODLAGI ZAKONA O PRESTRUKTURIRANJU DOLGA PODJETIJ

Prestrukturiranje dolga podjetja v bistvu zajema vse denarne terjatve zoper dolžnika, ki so nastale pred datumom razglasitve sklepa o začetku postopka. Upniki morajo torej prijaviti vse terjatve, ki so nastale pred sklepom o začetku postopka in so zajete s prestrukturiranjem dolga podjetja, sicer obstaja tveganje, da bo dolžnik oproščen obveznosti plačila zadevnih dolgov (glej „Kateri so pogoji in učinki končanja postopka v primeru insolventnosti?“).

Vendar pa prestrukturiranje dolga podjetja ne zajema naslednjega:

1. *terjatve za preživljanje družine, če agencija za socialno zavarovanje ali tuj javni organ ni prevzel pravice upravičene osebe do prejemanja preživnine*;

2. *terjatve, v zvezi s katero ima upnik prednostno pravico v skladu s členom 5 zakona o prednostni pravici (1970:979), kolikor zavarovanje zadostuje za poplačilo terjatve;*

3. *terjatve, v zvezi s katero ima upnik zastavno ali drugo prednostno pravico v skladu s členom 6 ali 7 zakona o prednostni pravici ali pridržno pravico, kolikor zavarovanje zadostuje za poplačilo terjatve*;

4. *terjatve, v zvezi s katero je upnik pridobil prednostno pravico v skladu s členom 8 zakona o prednostni pravici, preden je bil v zvezi s premoženjem, v zvezi s katerim bi se uveljavljala terjatev, razglašen sklep o začetku postopka*;

5. *terjatve, ki ni zapadla v plačilo in ki je odvisna od tega, ali upnik zagotovi nadomestilo*, ali

6. *sporne terjatve*.

Če je terjatev pogojna, njen znesek ni opredeljen ali ni zapadla v plačilo, se lahko odloči, da ne spada v prestrukturiranje dolga podjetja. Če je terjatev verjetno neutemeljena, je treba odločiti, da ni zajeta s prestrukturiranjem dolga podjetja.
Terjatve, ki so nastale po sklepu o začetku postopka, niso zajete s prestrukturiranjem dolga podjetja.

12 Katera so pravila o prijavi, preverjanju in priznanju terjatev?

STEČAJ

Na splošno se lahko v stečajnem postopku uveljavljajo samo tiste terjatve, ki so nastale pred razglasitvijo sklepa o začetku stečajnega postopka. Terjatev se lahko v stečajnem postopku uveljavlja tudi, če je pogojna ali ni zapadla v plačilo.

V primerih, v katerih se dolgovi ne dokazujejo, ni pravil, s katerimi bi se zahtevalo, naj upnik terjatev prijavi na določen način. V primeru stečajnega postopka brez dokazovanja dolgov mora stečajni upravitelj na svojo pobudo zagotoviti, da vsaka prednostna terjatev prejme ustrezen delež iz razdelitvene mase. Načeloma upniku nič ne preprečuje, da terjatev neformalno uveljavlja do roka za ugovor zoper predlagano razdelitev.

Če je mogoče domnevati, da premoženje zadostuje za poplačilo upnikov, ki nimajo prednostne pravice, je treba dolgove dokazati (glej zgoraj v zvezi z dokazovanjem dolgov). Kadar okrožno sodišče odloči, da je treba dolgove dokazati, določi rok za predložitev dokazov, ki je od štiri do deset tednov. Sklep o izvedbi postopka za dokazovanje dolgov se objavi. Upniki morajo terjatve pisno prijaviti v določenem roku. Če ima upnik zastavno ali pridržno pravico na premoženju, mu za pridobitev plačila iz premoženja v tem postopku ni treba predložiti dokazov o dolgu. Če so se dolgovi že dokazovali in želi upnik prijaviti terjatev ali uveljavljati zastavno pravico po roku za predložitev dokazov, lahko dokaze predloži naknadno (*efterbevakning*). To mora storiti najpozneje do datuma, ko stečajni upravitelj določi predlagano razdelitev ali, povedano drugače, preden je predlog predložen sodišču in objavljen. Če upnik ne predloži dokaza za svojo terjatev, izgubi možnost pridobitve plačila iz premoženja, ki ga zajema sklep o razdelitvi. Upnik lahko načeloma pozneje prejme plačilo v zvezi s svojo terjatvijo le, če postanejo razpoložljiva nova sredstva (naknadna razdelitev, *efterutdelning*).

REORGANIZACIJA PODJETJA

Kot je navedeno zgoraj, v primeru reorganizacije podjetja za upnike ne obstaja splošna obveznost, da prijavijo terjatve, vendar bodo morali morda svoje terjatve prijaviti v okviru morebitnih pogajanj o poravnavi. Upravitelj reorganizacije podjetja mora pripraviti načrt reorganizacije podjetja. V načrtu je običajno prikazano, kako je mogoče rešiti finančni položaj podjetja dolžnika in kako je treba izboljšati njegove poslovne rezultate. Vendar se lahko vsebina načrta prilagaja glede na okoliščine posameznega primera.

V nekaterih okoliščinah je v okviru reorganizacije podjetja mogoča sodna poravnava z upniki. Predlog za pogajanja o poravnavi vloži dolžnik.

Predlog za pogajanja o poravnavi mora vsebovati predlog poravnave, v katerem je navedeno, koliko dolžnik ponuja za plačilo in kdaj je treba plačilo izvesti, ali je bilo v zvezi s poravnavo zagotovljeno zavarovanje, in če je bilo, kaj zajema. Temu je treba priložiti popis sredstev in obveznosti v premoženju.

Če se predlog za pogajanja o poravnavi šteje za dopusten, mora sodišče takoj izdati sklep o odobritvi pogajanj o poravnavi. Sočasno mora določiti datum za sestanek z upniki, ki bo potekal na sodišču, izdati poziv na navedeni sestanek in objaviti sklep.

Dolžnik, upravitelj reorganizacije podjetja in upniki imajo možnost ugovarjati zoper terjatev, ki naj bi bila zajeta s poravnavo. Obstajajo posebna pravila o možnosti sodelovanja v pogajanjih o poravnavi na podlagi terjatve, ki ni vključena v popis premoženja.

V pogajanjih o poravnavi sodelujejo samo tisti upniki, katerih terjatve so nastale pred vložitvijo predloga za reorganizacijo podjetja. Upniki, katerih terjatve je mogoče pobotati ali katerih terjatve imajo prednostno pravico, ne sodelujejo v pogajanjih. Prav tako v pogajanjih ne sodelujejo upniki, ki bi bili v primeru stečaja do plačila upravičeni šele za drugimi upniki, razen če to dovolijo drugi upniki, ki sodelujejo v pogajanjih.

Dolžnik mora na zahtevo katerega koli upnika priseči glede popisa premoženja na sestanku upnikov.

Upniki glasujejo o predlagani poravnavi na sestanku upnikov. Za predlog poravnave, s katero se poplača najmanj 50 % vsote terjatev, se šteje, da so ga upniki odobrili, če zanj glasuje tri petine upnikov, ki glasujejo, in njihove terjatve predstavljajo tri petine skupnega zneska terjatev z glasovalnimi pravicami. Če je delež manjši, se predlog poravnave šteje za odobren, če zanj glasuje tri četrtine upnikov, ki glasujejo, in njihove terjatve predstavljajo tri četrtine skupnega zneska terjatev z glasovalnimi pravicami.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA

Če se izda sklep o začetku postopka prestrukturiranja dolga, se v uradnem listu *Post och Inrikes Tidningar* nemudoma objavi obvestilo v zvezi s tem. Obvestilo se v enem tednu od objave tudi pošlje znanim upnikom. Upniki morajo biti v teh obvestilih med drugim pozvani, naj prijavijo svoje terjatve do dolžnika, kar morajo običajno pisno storiti v enem mesecu od objave, ter navedejo podrobnosti o svojih terjatvah in vse druge informacije, ki so pomembne za obravnavo zadeve, ter podatke o računu, na katerega je treba nakazati morebitna plačila med postopkom prestrukturiranja dolga.

Ko se po izdaji sklepa o začetku postopka zberejo zadostne informacije, se pripravi predlog za prestrukturiranje dolga. Pošlje se vsem znanim upnikom, katerih terjatve so zajete s predlogom, pri čemer je dodan poziv, naj v določenem roku predložijo pripombe. Če upnik ne predloži pripomb, to ne preprečuje izdaje sklepa o odobritvi prestrukturiranja dolga.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA PODJETIJ NA PODLAGI ZAKONA O PRESTRUKTURIRANJU DOLGA PODJETIJ

Če se izda sklep o začetku postopka prestrukturiranja dolga podjetja, se v uradnem listu *Post och Inrikes Tidningar* nemudoma objavi obvestilo v zvezi s tem. Obvestilo se v enem tednu od objave tudi pošlje znanim upnikom. Upniki morajo biti v teh obvestilih med drugim pozvani, naj prijavijo svoje terjatve do dolžnika, kar morajo običajno pisno storiti v enem mesecu od objave, ter navedejo podrobnosti o svojih terjatvah in vse druge informacije, ki so pomembne za obravnavo zadeve, ter podatke o računu, na katerega je treba nakazati morebitna plačila med postopkom prestrukturiranja dolga.

Ko se po izdaji sklepa o začetku postopka zberejo zadostne informacije, se pripravi predlog za prestrukturiranje dolga podjetja. Pošlje se vsem znanim upnikom, katerih terjatve so zajete s predlogom, pri čemer je dodan poziv, naj v določenem roku predložijo pripombe. Če upnik ne predloži pripomb, to ne preprečuje izdaje sklepa o odobritvi prestrukturiranja dolga podjetja.

13 Katera so pravila o razdelitvi iztržkov? Kako se razvrščajo terjatve in pravice upnikov?

STEČAJ

Če premoženje v stečajni masi ne zadostuje za plačilo stroškov stečajnega postopka in dolgov same stečajne mase, je treba stečajni postopek ustaviti (glej zgoraj v zvezi s stroški stečajnega postopka in dolgovi stečajne mase). Če se stečajni postopek ustavi (*avskrivas*), načeloma ni razdelitve upnikom.

Če se stečajni postopek ne ustavi, se denar v stečajni masi, ki se ne uporabi za plačilo stroškov stečajnega postopka in dolgov stečajne mase, razdeli upnikom. Načeloma je treba razdelitev opraviti v skladu z zakonom o prednostni pravici.

Z zakonom o prednostni pravici so urejene vzajemne pravice upnikov do plačila v primeru stečaja. V zvezi z zakonom o prednostni pravici je mogoče navesti naslednje strnjene informacije.

Prednostna pravica v zvezi s plačilom je bodisi posebna bodisi splošna. Posebna prednostna pravica se nanaša na določeno premoženje (primeri so zastavna pravica, pridržna pravica ali hipoteka (*inteckning*) na nepremičnino). Splošna prednostna pravica se nanaša na vse premoženje, vključeno v stečajno maso dolžnika (kot so stroški, nastali upnikom za uvedbo stečajnega postopka zoper dolžnika, in nagrade za upravitelja reorganizacije podjetja, če je pred zadevnim stečajem potekala reorganizacija podjetja). Posebna prednostna pravica ima prednost pred splošno prednostno pravico. Vse terjatve, ki ne uživajo prednostne pravice, se med seboj obravnavajo enako. Tudi v pogodbi se lahko določi, da je upnik upravičen do plačila šele po poplačilu vseh drugih upnikov (podrejena terjatev, *efterställd fordran*).

Prednostna pravica se ohrani, tudi če je terjatev prenesena ali zarubljena ali drugače preide na drugo stranko.
Če terjatev uživa posebno prednostno pravico v zvezi z določenim premoženjem, vendar zadevno premoženje ne zadostuje za poplačilo terjatve, se preostali del terjatve obravnava kot terjatev brez prednostne pravice.
REORGANIZACIJA PODJETJA
Pri reorganizaciji podjetja se razdelitev ne izvede, razen če pride do sodne poravnave z upniki.
Pri sodni poravnavi se lahko določi, da se terjatve znižajo in poplačajo na določen način. Pri poravnavi morajo imeti vsi upniki enake pravice, poplačanih pa mora biti najmanj 25 % vsote terjatev, razen če vsi znani upniki, ki bi bili zajeti s poravnavo, odobrijo manjši delež ali če za to obstajajo posebni razlogi.
Predpisano minimalno razdelitev je treba izplačati v enem letu od odobritve poravnave, razen če se vsi znani upniki strinjajo z daljšim obdobjem za izplačilo.
Pri poravnavi se lahko določi tudi, da se dolžniku odobrijo le odlog plačila ali druge posebne oprostitve.
PRESTRUKTURIRANJE DOLGA
Za vse terjatve, zajete s prestrukturiranjem dolga, veljajo enake pravice. Vendar se lahko terjatvi s soglasjem zadevnega upnika dodelijo manj ugodne pravice ali pa se lahko terjatev poplača pred drugimi terjatvami, če je vsota, ki je na voljo za razdelitev, majhna ter je to razumno glede na obseg dolgov in druge okoliščine.
Določbe v zvezi s terjatvami so določene v sklepu o odobritvi prestrukturiranja dolga.
PRESTRUKTURIRANJE DOLGA PODJETIJ NA PODLAGI ZAKONA O PRESTRUKTURIRANJU DOLGA PODJETIJ
Za vse terjatve, zajete s prestrukturiranjem dolga podjetja, veljajo enake pravice. Vendar se lahko terjatvi s soglasjem zadevnega upnika dodelijo manj ugodne pravice ali pa se lahko terjatev poplača pred drugimi terjatvami, če je vsota, ki je na voljo za razdelitev, majhna ter je to razumno glede na obseg dolgov in druge okoliščine.
Določbe v zvezi s terjatvami so določene v sklepu o odobritvi prestrukturiranja dolga.

14 Kateri so pogoji in učinki končanja postopka v primeru insolventnosti (zlasti s poravnavo)?

STEČAJ
Če se dolžnik strinja, da bo plačal svoje dolgove, ali je z upniki dosegel drugačen dogovor (prostovoljni dogovor, *frivillig uppgörelse*), mora okrožno sodišče odločiti, da se stečajni postopek konča. V stečajnih postopkih z dokazovanjem dolgov se lahko stečajni postopek konča tudi s sklepom o odobritvi poravnave (*ackord i konkurs*). V drugih primerih se stečajni postopek konča z ustavitvijo (*avskrivning*, če sredstva ne zadostujejo za plačilo stroškov stečajnega postopka ali terjatev zoper samo stečajno maso) ali razdelitvijo upnikom.
Fizična oseba s stečajem ni oproščena obveznosti plačila svojih dolgov (pravila o prestrukturiranju dolga so drugačna). Dolgovi, ki niso bili plačani, torej po stečaju ostanejo (kar ne velja, če so zajeti s prostovoljnim dogovorom ali poravnavo z upniki).
Pravna oseba je po stečaju razpuščena (določbe o tem je mogoče najti v zakonodaji o pravici do ustanavljanja združenj). To pomeni, da upniki po stečaju načeloma ne morejo uveljavljati morebitnih neporavnanih terjatev zoper pravno osebo.
REORGANIZACIJA PODJETJA
Če je sklenjena sodna poravnava, je ta zavezujoča za vse upnike, znane in neznane, ki so imeli pravico sodelovati v pogajanjih o poravnavi. Upnik, ki bi bil v primeru stečaja do plačila upravičen šele za drugimi upniki, izgubi pravico do dolžnikovega plačila, razen če so vsi upniki, ki so imeli pravico sodelovati v pogajanjih o poravnavi, s poravnavo v celoti poplačani. Upnik s prednostno pravico v zvezi z določenim premoženjem je s poravnavo vezan v zvezi z zneski, ki jih ni mogoče vzeti iz navedenega premoženja.
PRESTRUKTURIRANJE DOLGA
Dolžnik je s sklepom o prestrukturiranju dolga oproščen obveznosti plačila dolgov, zajetih s prestrukturiranjem dolga, če so ti zmanjšani. Pri prestrukturiranju dolga je tudi oproščen obveznosti plačila neznanih dolgov v zadevi, razen če so to dolgovi, ki jih s prestrukturiranjem dolga ni mogoče zajeti.
Prestrukturiranje dolga pomeni, da pravica do obresti ali kazni za zamudo v zvezi s terjatvijo, zajeto s prestrukturiranjem, preneha veljati v zvezi z obdobjem po datumu razglasitve sklepa o začetku postopka.
Prestrukturiranje dolga ne vpliva na pravice upnika v zvezi s porokom ali drugo osebo, ki je poleg dolžnika odgovorna za zadevni dolg.
V sklepu o odobritvi prestrukturiranja dolga mora biti določen načrt poplačila. Načrt poplačila se izvaja pet let, razen če obstajajo utemeljeni razlogi za določitev krajšega roka. Izvajati se začne na datum izdaje sklepa o odobritvi prestrukturiranja. Pri določanju datuma poteka načrta poplačila je običajno treba od trajanja načrta poplačila odšteti obdobje, za katero se je uporabljal sklep o začetku postopka, razen če glede na ravnanje dolžnika po sklepu o začetku postopka obstajajo razlogi za odštetje krajšega obdobja.
Sklep o prestrukturiranju dolga se lahko v nekaterih okoliščinah spremeni ali razveljavi. Na zahtevo upnika, katerega terjatev je zajeta s prestrukturiranjem dolga, se lahko sklep o prestrukturiranju dolga razveljavi ali v primerih iz točk 6 in 7 spremeni, če:
1. je bil dolžnik nepošten do upnika;
2. je dolžnik namerno oviral stečajni postopek ali izvršilni ukrep;
3. je dolžnik skrivaj dajal prednost določenemu upniku, da bi vplival na sklep o prestrukturiranju dolga;
4. je dolžnik v predlogu za prestrukturiranje dolga ali v drugi fazi obravnave zadeve namerno predložil nepravilne informacije v škodo upnika;
5. je dolžnik predložil nepravilne informacije, na podlagi katerih je javni organ sprejel odločbo o davku ali dajatvah, zajetih s prestrukturiranjem dolga, ali jih kljub pozivu ni predložil, zaradi česar je bila sprejeta napačna odločitev ali odločitev sploh ni bila sprejeta;
6. dolžnik ne upošteva načrta poplačila in je odstopanje od načrta precejšnje ali
7. če se je dolžnikov finančni položaj po izdaji sklepa o prestrukturiranju dolga bistveno izboljšal zaradi okoliščin, ki jih ob izdaji sklepa ni bilo mogoče predvideti.
V primerih iz točke 7 je treba zahtevek vložiti v petih letih od datuma sklepa o začetku postopka, ali če se načrt poplačila izteče pozneje, najpozneje do datuma njegovega izteka. V primeru spremembe sklepa o prestrukturiranju dolga se lahko trajanje načrta poplačila določi na največ sedem let.
PRESTRUKTURIRANJE DOLGA PODJETIJ NA PODLAGI ZAKONA O PRESTRUKTURIRANJU DOLGA PODJETIJ
Dolžnik je s sklepom o prestrukturiranju dolga podjetja oproščen obveznosti plačila dolgov, zajetih s prestrukturiranjem dolga, če so ti zmanjšani. Pri prestrukturiranju je tudi oproščen obveznosti plačila neznanih dolgov v zadevi, razen če so to dolgovi, ki jih s prestrukturiranjem dolga podjetja ni mogoče zajeti.
Prestrukturiranje dolga pomeni, da pravica do obresti ali kazni za zamudo v zvezi s terjatvijo, zajeto s prestrukturiranjem, preneha veljati v zvezi z obdobjem po datumu razglasitve sklepa o začetku postopka.
Prestrukturiranje dolga ne vpliva na pravice upnika v zvezi s porokom ali drugo osebo, ki je poleg dolžnika odgovorna za zadevni dolg.
V sklepu o odobritvi prestrukturiranja dolga podjetja mora biti določen načrt poplačila. Načrt poplačila se izvaja tri leta. Izvajati se začne na datum izdaje sklepa o odobritvi prestrukturiranja.
Sklep o prestrukturiranju dolga se lahko v nekaterih okoliščinah spremeni ali razveljavi. Na zahtevo upnika, katerega terjatev je zajeta s prestrukturiranjem dolga, se lahko sklep o prestrukturiranju dolga razveljavi ali v primerih iz točk 6 in 7 spremeni, če:

1. je bil dolžnik nepošten do upnika;
2. je dolžnik namerno oviral stečajni postopek ali izvršilni ukrep;
3. je dolžnik skrivaj dajal prednost določenemu upniku, da bi vplival na sklep o prestrukturiranju dolga;
4. je dolžnik v predlogu za prestrukturiranje dolga ali v drugi fazi obravnave zadeve namerno predložil nepravilne informacije v škodo upnika;
5. je dolžnik predložil nepravilne informacije, na podlagi katerih je javni organ sprejel odločbo o davku ali dajatvah, zajetih s prestrukturiranjem dolga podjetja, ali jih kljub pozivu ni predložil, zaradi česar je bila sprejeta napačna odločitev ali odločitev sploh ni bila sprejeta;
6. dolžnik ne upošteva načrta poplačila in je odstopanje od načrta precejšnje ali
7. če se je dolžnikov finančni položaj po izdaji sklepa o prestrukturiranju dolga bistveno izboljšal.

V primerih iz točke 7 je treba zahtevek vložiti v treh letih od datuma sklepa o začetku postopka, ali če se načrt poplačila izteče pozneje, najpozneje do datuma njegovega izteka. V primeru spremembe sklepa o prestrukturiranju dolga podjetja se lahko trajanje načrta poplačila določi na največ pet let.

15 Katere so pravice upnikov po končanju postopka v primeru insolventnosti?

STEČAJ

Kot je navedeno zgoraj, fizična oseba s stečajem ni oproščena obveznosti plačila svojih dolgov, medtem ko se pravne osebe po stečaju razpustijo.
Če bi po stečaju postala razpoložljiva sredstva za razdelitev, obstaja možnost naknadne razdelitve.

REORGANIZACIJA PODJETJA

Za učinek sodne poravnave z upniki glej zgoraj navedene informacije. Če sodna poravnava ni bila sklenjena in dolžnik ni dosegel prostovoljnega ali drugega dogovora z upniki, terjatve po koncu reorganizacije podjetja ostanejo neporavnane.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA

V nekaterih okoliščinah lahko upnik zahteva ponovno presojo prestrukturiranja dolga, potem ko je dolžnik izpolnil načrt poplačila. Glej „Kateri so pogoji in učinki končanja postopka v primeru insolventnosti?“.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA PODJETIJ NA PODLAGI ZAKONA O PRESTRUKTURIRANJU DOLGA PODJETIJ

V nekaterih okoliščinah lahko upnik zahteva ponovno presojo prestrukturiranja dolga podjetja, potem ko je dolžnik izpolnil načrt poplačila. Glej „Kateri so pogoji in učinki končanja postopka v primeru insolventnosti?“.

16 Kdo mora nositi stroške in izdatke, nastale med postopkom v primeru insolventnosti?

STEČAJ

Nagrade za stečajnega upravitelja in drugi podobni dolgovi (stroški stečajnega postopka) ter drugi dolgovi, ki nastanejo sami stečajni masi, se plačajo iz stečajne mase pred kakršno koli razdelitvijo upnikom. Stroški stečajnega postopka pa imajo prednost pred terjatvami zoper samo stečajno maso. Če jih ni mogoče plačati iz stečajne mase, jih praviloma plača država.

REORGANIZACIJA PODJETJA

Upravitelj reorganizacije podjetja (in morebitni nadzornik) je upravičen do nadomestila za svoje delo in izdatke, potrebne za nalogo. Njegova nagrada ne sme biti višja od tega, kar je mogoče šteti za razumno nadomestilo za nalogo. Sodišče na zahtevo upravitelja reorganizacije podjetja ali dolžnika presodi o pravici upravitelja reorganizacije podjetja do nadomestila. Dokler ni izvedena poravnava, lahko tako presojo zahteva tudi upnik, katerega terjatev je zajeta s poravnavo. Sodne stroške ter nadomestilo za upravitelja reorganizacije podjetja in nadzornika mora plačati dolžnik.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA

Dolžnik v postopku prestrukturiranja dolga običajno plačila nakaže organu za izvršbe, ta pa nato sredstva prenese na upnike. Organ za izvršbe dolžniku zaračunava letno nadomestilo za upravljanje njegovih plačil.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA PODJETIJ NA PODLAGI ZAKONA O PRESTRUKTURIRANJU DOLGA PODJETIJ

Dolžnik v postopku prestrukturiranja dolga običajno plačila nakaže organu za izvršbe, ta pa nato sredstva prenese na upnike. Organ za izvršbe dolžniku zaračunava letno nadomestilo za upravljanje njegovih plačil.

17 Katera so pravila v zvezi z ničnostjo, izpodbojnostjo ali neizvršljivostjo pravnih dejanj, ki so v škodo vseh upnikov?

STEČAJ

Pravila o vračanju premoženja v stečajno maso (*återvinning till konkursbo*) so določena v zakonu o stečaju. Referenčni datum za izračun rokov, določenih v pravilih o vračanju, je običajno dan pred dnevom predloga za začetek stečajnega postopka.
Pravno dejanje se lahko razveljavi (*går åter*), če je bila z njim določenemu upniku neupravičeno dana prednost pred drugimi, ali če so bili upniki prikrajšani za dolžnikovo premoženje, ali če so se dolžnikovi dolgovi povečali in če je dolžnik bil ali postal insolventen zaradi postopka samega ali v povezavi z drugimi dejavniki ter je druga stranka vedela ali bi morala vedeti, da je dolžnik insolventen, in poznala okoliščine, zaradi katerih je bilo pravno dejanje nepravilno. Za družinske člane dolžnika se šteje, da so vedeli za to, kar je navedeno v prvem stavku, razen če ne obstajajo prepričljivi dokazi, da za to niso vedeli ali niso mogli vedeti. Če je bilo dejanje opravljeno več kot pet let pred referenčnim datumom, se lahko razveljavi le, če je bilo povezano z enim od dolžnikovih družinskih članov.
Plačilo dolga, opravljeno manj kot tri mesece pred referenčnim datumom na način, ki ni običajen način plačila, ali vnaprej, ali v znesku, zaradi katerega se je finančni položaj dolžnika bistveno poslabšal, se lahko razveljavi, razen če ga je mogoče šteti za običajnega glede na okoliščine. Če je bilo plačilo opravljeno enemu od dolžnikovih družinskih članov pred navedenim datumom, vendar manj kot dve leti pred referenčnim datumom, se lahko razveljavi, razen če se dokaže, da dolžnik ni bil insolventen in ni postal insolventen zaradi zadevnega dejanja.
Za darila, delitev skupnega premoženja in plače veljajo posebna pravila. Nekatera plačila državi, kot so plačila davkov, so izvzeta iz pravil o vračanju.
Stečajni upravitelj lahko zahteva vračanje, tako da pri rednem sodišču vloži tožbo ali ugovarja zoper dolgove, ki se dokazujejo med stečajnim postopkom. Če se upravitelj odloči, da ne bo zahteval vračanja, in če ni dosežena sporazumna rešitev, lahko vračanje zahteva upnik, tako da pri rednem sodišču vloži tožbo.
V primeru vračanja se premoženje, ki ga je dolžnik odtujil, vrne v stečajno maso.

REORGANIZACIJA PODJETJA

Po razglasitvi sklepa o reorganizaciji podjetja se uporabljajo določbe zakona o stečaju v zvezi z vračanjem v okviru stečaja, če je bila sklenjena sodna poravnava z upniki (glej oddelek o stečaju).
Če se zahteva vračilo prednostne pravice ali plačila, pridobljenega z rubežem, lahko sodišče odloči, da se izvršilni postopek do nadaljnjega ne nadaljuje.
Tožbo za vračanje vloži upravitelj reorganizacije podjetja ali upnik, katerega terjatev bi bila zajeta s sodno poravnavo. Tožbo je treba vložiti pred sestankom upnikov, dokončna odločitev pa se lahko sprejme šele, ko je odločeno o vprašanju sodne poravnave. Upnik, ki želi vložiti tožbo, mora o tem obvestiti upravitelja reorganizacije podjetja. Če tega ne stori, se njegova zadeva ne bo obravnavala.
Če se postopek reorganizacije podjetja konča, ne da bi bila sklenjena sodna poravnava, in po vložitvi predloga zoper dolžnika ni uveden stečajni postopek v treh tednih od datuma končanja postopka reorganizacije podjetja, je treba tožbo za vračanje, ki je bila vložena, zavrniti.

Ko so tožnikovi stroški povrnjeni, izkupiček od vračanja pripada upnikom, zajetim s sodno poravnavo. Toženec, ki ima lahko zaradi tožnikove tožbe terjatev zoper dolžnika, lahko na podlagi te terjatve sodeluje v pogajanjih o poravnavi in ima pravico, da pri razdelitvi od zneska, ki bi ga sicer moral plačati, odšteje znesek, ki mu je dolgovan.

Sodišče, ki odloča v postopku glede vračanja, lahko na zahtevo upnika, zajetega s sodno poravnavo, ali dolžnika odredi, naj se za sredstva, ki se upniku dolgujejo na podlagi predhodnega odstavka, odredi posebno upravljanje (*särskild förvántning*). Premoženje, za katero je odrejeno tako posebno upravljanje, se lahko zarubi samo, če se je poravnava ustavila.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA

Posebnih določb v zvezi z vračanjem ni.

PRESTRUKTURIRANJE DOLGA PODJETIJ NA PODLAGI ZAKONA O PRESTRUKTURIRANJU DOLGA PODJETIJ

Posebnih določb v zvezi z vračanjem ni.

Zadnja posodobitev: 19/02/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.